DIV OF PERIODICALS
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC

Slav R

*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 88. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 8-го ТРАВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MAY 8, 1975 No. 88. VOL. LXXXII.

УКРАЇНЦІ САСКАЧЕВАНУ З'ЯСОВУЮТЬ УРЯДОВІ ПРОГРАМУ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

Саскатун, Саск. (КУК) — В понеділок, 21 квітня, Провінційна Екзекутива Комітету Українців Канади Саскачевану, відбула зустріч з прем'єром та членами уряду Саскачеванської провінції для представлення другого з черги меморялу в справі багатокультурної програми для Саскачевану. Зустріч відбулася в приміщені провінційної леґіслятури в Ріеджайні, Саск. Українську делеґацію зустріли прем'єр Саскачевану П. Блейкней та міністри Р. Романів, заступник прем'єра і міністер юстиції, Е. Тхоржевський, міністер культури і молоді і В. Сміпек, міністер здоров'я. Меморіял відчитала пані Христина Пастершанк, а речниками поодиноких уступів меморіялу були: освіта — Юрій Жеребецький, мова — д-р Зенон Погорецький, культурна діяльність — Алберт Качковський, преса, радіо і телевізія — Петро Воробець, суспільна опіка — Іван Стратійчук. Окремий натиск делеґація зробила на потребу призначення дорадника з ділянці української мови при відділі освіти, а також на призначення суми $1000.000.00 для переведення в дію програм під доглядом Дорадчої Ради Багатокультурности.

Представлення меморіялу зробило помітне враження на міністрів, а також і на прем'єра, який заявив без жадного застереження, що він вповні погоджується з усіма рекомендаціями Провінційної Екзекутиви КУК. Українська делеґація складалася з 34 учасників, що репрезентували 12 різних округів Саскачевану.

Після представлення меморіялу відбувся спільний обід української делеґації з прем'єром та міністрами.

По обіді в залі леґіслятури відбулись одногодинні наради з репрезентантами округ, де голова пров. Екзекутиви КУК І. Стратійчук, поінформував про вже пророблену працю, а також подав намічений плян праці в часі літа й осені.

Державна Бібліотека Канади закупила українські історичні матеріяли

Вінніпеґ (КУК) — На рекомендацію Централі Комітету Українців Канади, Державна Бібліотека Канади в Оттаві закупила за державні фонди такі українські історичні матеріяли:

— В мікрофільмах комплет київського часопису „Рада", комплети за роки 1905 — 1914,

— В оригіналі „Украинськая Жизнь", видавана в Москві, комплети за роки 1912 — 1917, і

— В оригіналі „Киевская Старина", томи 1-94 за роки 1882-1906.

На думку українських істориків і літературознавців Канади, ці матеріяли мають велику вартість для студіювання подій, які розвивались в Україні на переломі 19 і 20 століття, з чого користатимуть українські студенти Канади.

Українці Філядельфії візьмуть участь в етнічному фестивалі для відзначення 200-річчя ЗСА

Філядельфія. — Як інформує О. Л-ий в щоденнику „Америка" з 6-го травня ц.р., українці візьмуть активну участь у Етнічному Фестивалі для відзначення 200-річчя Американської Незалежности, який відбудеться вже в найближчу неділю, 11 травня ц.р. Українці братимуть участь у цьому Фестивалі з рамени Громадського Комітету при Відділі УККА.

Цей Фестиваль, в якому заповіла свою участь велика кількість різних національностевих груп з Філядельфії зі своїми мистецькими одиницями і окремими стендами — розпічнеться вже о год. 12-й вполудне і триватиме до пізного вечора. Місце Фестивалю: Б е н д ж е м і н Франклін парквей.

Українські виступи відбуватимуться в такому порядку: неділя — год. 2-га по полудні виступи української струнної оркестри, пункт ч. 35 на південній стороні Лоґан сіркел; год. 2:15 — чоловічий хор „Прометей" під диригентурою М. Длябоги, пункт ч. 34 біля катедри св. Петра і Павла; год. 3:15 — українські танцювальні ансамблі: „Волошки" під кер. Зої Граур-Корсун і СУМА під кер. М. Бойчука на сцені ч. 4, пункт ч. 27 на Бенджемін Франклін парквей між 20 і 21 вулицями; год. 5:15 (тамже) — ансамбль української народної пісні і танку „Сопілка". Будуть відчинені чотири українські станки в пунктах ч. 10, 11, 12 і 13; два з них з українськими стравами і печивом у заряді поодиноких Відділів Союзу Українок Америки з рамени Окружної Ради СУА, та два станки українського народного й прикладного мистецтва в заряді Громадського Комітету при активній участи українських крамниць „Космос", „Оріон", „Базар", „Фантазія" і крамниці М. Ганусей. У випадку дощевої погоди Фестиваль буде перенесений на слідуючу неділю, 18-го травня.

Слідуючою імпрезою, яка відзначатиме 200-річчя ЗСА, буде Український Фестиваль пісні і танку, який відбудеться в п'ятницю, 22 серпня ц.р. в залі Робін Гуд Дел та в якому візьмуть участь численні українські хори, солісти і танцювальні ансамблі.

Прот. о. Петро Мелех видужує в лікарні після серцевої атаки

Картерет, Н. Дж. — Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА Владика Марко, який є рівночасно довголітнім настоятелем місцевої української православної парафії св. Димитрія, інформує, що його сотрудник у цій парафії та один з найбільш активних наших душпастирів - громадян о. прот. Петро Мелех уже від двох тижнів перебуває в Норт Шор Юніверсіті Госпіталь в Мангесеті на Лонг Айленді та поступово видужує після вже третьої з черги серцевої атаки, яка цим разом була викликала деякі комплікації. Крім своїх душпастирських обов'язків, о. прот. Петро Мелех виконує також відповідальні обов'язки секретаря 342-го Відділу Українського Народного Союзу, Головний Екзекутивний Комітет якого разом з усім членством та великою громадою долучується до Владик і парафіян УПЦеркви в побажаннях для о. прот. Петра Мелеха швидкого і повного видужання то ще многих літ праці для Церкви і народу.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗАКЛИКАЄ ВІДКРИТИ ДВЕРІ ДЛЯ ВТІКАЧІВ З ІНДОКИТАЮ

Вашінґтон. — Під час своєї першої пресової конференції від упадку Південного В'єтнаму президент Джералд Форд у вівторок, 6 травня, заявив, що він „розчарований і дуже пригнічений" неґативним ставленням деяких американців щодо прийняття до країни коло 130,000 втікачів із Південного В'єтнаму і Камбоджі та закликав країну відкрити двері для цих людей. Вказуючи на факт, що в 1950-их роках ЗСА прийняли понад 50,000 мадярів і коло 600,000 кубанців, які втекли від комуністичних режимів, Президент сказав, що Америка мусить так само поступити відносно втікачів із Індокитаю. „Ми є країною, яка була побудована іміґрантами із усіх частин світу і ми завжди були гуманітарною нацією" — сказав президент Форд. Він заявив, що ці втікачі з Індокитаю не забиратимуть робіт від американців, бо 60 відсотків із втікачів — це діти, а тільки 35,000 голів родин пошукуватимуть за працею. Таким чином приплив нових іміґрантів не причинить економічних труднощів для ЗСА — сказав Президент на пресовій конференції. Раніше того самого дня, під час наради із республіканськими законодавцями, він багато гостріше натаврував тих американців, включно з деякими сенаторами і конґресменами, які виступили проти масового поселення втікачів в Америці.

Під час пресової конференції президент Форд також сказав, що хоча деякі союзники Америки тепер мають сумніви щодо обіцянок Вашінґтону після поразок у Південному В'єтнамі і Камбоджі, то він запевняє, що ЗСА додержать свої зобов'язання відносно союзників і перестеріг противників, що у випадку потреби ЗСА готові вжити свою мілітарну й економічну потужність.

Він також заявив, що існують добрі вигляди на підписання угоди із СССР щодо обмеження стратеґічної атомової зброї, сказав, що Америка далі старатиметься запевнити мир у світі, особливо скріпленням зв'язків із Південною Кореєю, Індонезією, Націоналістичним Китаєм і Філіпінами. Щодо Близького Сходу, Президент сказав, що його заплановані наради із лідерами Єгипту та Ізраїлю не мають на меті розпочати якийсь новий процес переговорів між тими двома країнами, а тільки одержати від Анвара Садата та Іцхака Рабіна поради як найкраще зберегти мир в тій частині світу.

Відповідаючи на питання, Президент відкинув можливість створення конґресової комісії, яка прослідила б причини упадку Камбоджі і Південного В'єтнаму. Він заявив, що повторення закидів і обвинувачень про минуле не принесуть користи для країни, яка тепер мусить глядіти в майбутнє. Президент сказав, що тисячі вбитих і ранених американців у в'єтнамській війні склали велику жертву, виконуючи зобов'язання їхньої країни в справі миру і американський народ повинен бути вдячний їм за те.

Українець в Огайо прийняв дві в'єтнамські родини

Бостон. — Газета „Кришчієн Сайєнс Монітор" повідомляє: „Наші люди, хоч би не знати які бідні, все таки мають хату, авто і майже завжди телевізійний апарат. Ці люди не мають нічого". Такі слова сказав Андрій Корниляк в Гемілтон, Огайо, власник невеличкої відливної фабрики. Він прийняв дві родини в'єтнамських утікачів. Заявив, що його боліло вороже ставлення численних американців з приводу напливу в'єтнамських утікачів до ЗСА. „Я постановив зробити це швидко, щоб вони не думали, що всі американці еґоїсти. Я здавна мав на думці допомагати людям, що знайшлись безпомічні в чужій країні й мені було дуже соромно бачити на телевізійному екрані тих людей, що обуруються на в'єтнамців" казав Андрій Корниляк.

Галина Андреадіс знову співатиме в театрі „Кольон" в Буенос Айресі

Буенос Айрес (М. Коснок). — Півторамісячне концертове турне Галини Андреадіс, яке складалося з виступів на телебаченні та речиталів в Південній Америці і Мехіко, перейшло під знаком дуже прихильної чужинецької критики та завершилося підписом контракту із славним театром „Кольон" в Буенос Айресі, Арґентина, на сезон 1975 року, де наша співачка виступатиме, в жовтні і листопаді. На цей раз українська зірка буде найвище оплаченою „арґентинською" співачкою в театрі „Кольон".

Галина Андреадіс в ролі Кармен

Одинадцять років пізніше театр зустрів свою „дочку" — бо артистична кар'єра співачки почалася з „Кольону" — величавим прийняттям, яке влаштувала дирекція в честь Галини Андреадіс.

При співпраці „Ей Арт Продакцен" та „Ар Сі Ей" вийдуть в світ ще дві її платівки, на цей раз розваговонастроєвого характеру, записані Галиною Андреадіс в супроводі оркестри „Ей Арт" і групи вокалістів з театру „Кольон".

В Ріо Неґро, Галина Андреадіс, разом зі співаком Анґельом Матіеллом, була запрошена на „Свято хмелю", де її вітали губернатор провінції Маріо Франко та посадник міста Антоніо Діяц. За браком часу, для українців Галина Андреадіс співала тільки один раз, це був концерт - зустріч з українським Буенос Айресом, який відбувся в центрі товариства „Просвіта". На залі були також присутні співробітники та приятелі співачки з театру „Кольон". Одного з них, славного баритона Ніно Біанкі, Галина Андреадіс запросила на сцену і вони разом виконали дует із „Запорожця за Дунаєм".

РЕЧИТАЛЬ НЕСТОРА І ОРИСІ ЦИБРІВСЬКИХ

Балтиморе, Мд. — Музична Консерваторія Пібоді влаштовує в п'ятницю, 9-го травня ц.р. о год. 8-й вечора в залі Консерваторії (1 Ест Мт. Вернон плейс) речиталь камерних сонат Нестора і Орисі Цибривських (віольончелью і фортепіян).

СЕНАТОР ЮЗИК НАЙМЕНОВАНИЙ НА ЧЛЕНА АСАМБЛЕЇ НАТО

Сенатор Павло Юзик

Оттава, Канада. — В офіційному пресовому повідомленні канадський Сенат інформує, що сенатор Павло Юзик буде членом канадської делеґації на 21-шу сесію Асамблеї Організації Північно - Атлантійського Договору (НАТО), яка проходитиме в Копенгаґені, Данія, від 15 до 20 вересня цього року. На річних зборах Канадської Парляментарної Асоціяції при НАТО, які відбулися 1-го травня ц. р., член Палати Громад Пол Ленґлва із Квебеку був вибраний на голову Екзекутиви цієї Асоціяції, а сенатор Павло Юзик на заступника голови, репрезентуючи Сенат. На цих зборах канадські законодавці рішили, що участь Канади в діяльності НАТО повинна збільшитися, щоб запевнити світовий мир, справедливість для всіх народів та щоб стримати поширення комунізму. Канадська Парляментарна Асоціяція при НАТО уважно слідкує за розвитком подій на Европейській конференції для справ безпеки і співпраці, яка має цього літа довести до вершинних нарад в Гельсінкі, Фінляндія, — зазначено в пресовому повідомленні канадського Сенату. У повідомленні Сенату сказано, що протягом кількох останніх років Канадська Парляментарна Асоціяція при НАТО виявила пожвавлену діяльність. Наприклад, на сесії Асамблеї НАТО минулого листопада канадська делеґація внесла протест проти нарушення людських прав у Совєтському Союзі і резолюцію, яка вимагала вільного переїзду людей між країнами совєтського бльоку та країнами Заходу. Протест і резолюція були одноголосно прийняті Асамблеєю НАТО, яка репрезентує 15 країн. Крім того, з ініціятиви сенатора Павла Юзика, що є головним директором УНСоюзу на Канаду, було вислано до генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва телеграму, в якій домагалося звільнення з тюрми і переведення до шпиталю українського політичного в'язня Валентина Мороза. Телеграму підписав американський сенатор Джон Танней, голова Комітету освіти, культурних справ та інформації при Асамблеї НАТО, та ряд представників інших держав. Три тижні після вислання телеграми Мороз був переведений до „кращої келії і припинив свою 5-місячну голодівку" — пише офіційне пресове повідомлення канадського Сенату.

ПОМЕР КАРДИНАЛ ЙОЗЕФ МІНДСЕНТІ, НЕПОХИТНИЙ ВОРОГ КОМУНІЗМУ

Відень. — У вівторок 6 травня помер тут на 83 році життя у висліді ускладнень у зв'язку з операцією голова Католицької Церкви на Угорщині і колишній архиєпископ Ештерґому, кардинал Йозеф Міндсенті, непримиренний ворог усяких форм тоталітаризму, якому довелося досвідчити переслідувань і з боку нацистів і з боку комуністів. Через свою непримиренність до комуністичного режиму на Угорщині кардинал Йозеф Міндсенті попав у конфлікт з керівництвом Католицької Церкви і папою Павлом УІ, який усунув його з головства в Угорській Католицькій Церкві і позбавив посту архиєпископа Ештерґому в 1971 році. Не зважаючи на ввесь натиск Ватикану, кардинал Міндсенті не погодився, як казав він, „абдикувати" і не визнавав папських постанов та до кінця свого життя вважав себе головою Католицької Церкви на Угорщині.

Кардинал Міндсенті народився 29 березня 1892 р. в угорській селянській родині. В 1915 р. став священиком, а в 1919 р. вперше попав у конфлікт з комуністами, виступивши проти комуністичного режиму Белі Куна в Угорщині. Тоді також він був вперше комуністами арештований, але упадок комуністів допоміг йому відносно легко врятуватися. Кар'єра

(Закінчення на стор. 4-ій)

Канада продовжила оборонний пакт із ЗСА

Оттава. — К а н а д с ь к и й уряд рішив продовжити на 5 років спільний оборонний пакт із ЗСА щодо протилетунських нападів, замість тільки на 2 роки, як було попередньо узгіднено. Таким чином уряд прем'єр-міністра П'єра Елліота Трудо відкинув вимоги канадських „націоналістів", які вимагали цілковитого скасування цього договору, який на їхню думку, „обмежує суверенність Канади". Отже Північноамериканський Повітряний Оборонний договір (НОРАД) буде в силі принаймні до 1980-го року. Офіційна церемонія продовження цього договору має відбутися у Вашінґтоні десь цього тижня. Але хоча канадський уряд відкинув вимогу „націоналістів" щодо скасування цього договору, то розпочав старання передати в канадські руки контролю над деякою електронічною апаратурою для п о п е р е дження про летунські напади. Досі ці функції виконували американські повітряні збройні сили.

Рівень безробіття зріс до 8.9 відсотка

Вашінґтон. — Департамент праці повідомив, що протягом квітня рівень безробіття зріс до 8.7 відсотка всієї робочої сили. Таким чином в Америці тепер є коло 8,167,000 безробітних, а 84.1 мільйона працюючих. Але Департамент праці подав також відрадну статистику, що в квітні 240,000 більше осіб були затруднені, ніж попереднього місяця. Зріст у рівні безробіття і тим самим зріст в загальній кількості затруднених був уможливлений фактом, що протягом квітня робоча сила зросла більше, ніж кількість можливих затруднень. Таким чином, хоча більше людей було затруднених ніж місяць раніше, то все одно рівень безробіття зріс, бо зросла кількість осіб, які пошукували за працею. Зріст в кількості затруднених, перший від вересня минулого року, як також інші економічні вказівники викликали оптимістичні передбачення з боку членів Уряду.

Д-Р БОГДАН ФУТЕЙ КАНДИДАТ РЕСПУБЛІКАНСЬОЇ ПАРТІЇ НА ПОСАДНИКА ПАРМИ

Д-р Богдан Футей

Клівленд (О. Гайський). — Автор цієї статті, як і сам д-р Богдан Футей, свідомі скептицизму, з яким пересічний читач може сприйняти подану в наголовку цієї кореспонденції вістку: тільки півроку минуло від часу, як цей самий кандидат програв вибори до федеральної Палати Репрезентантів. Але півроку в американському житті, до того ще в корисніших умовах змагань, робить велику різницю.

Минулого року д-р Футей знав, що його кандидатура безвиглядна: п е р е м о г т и стейтового сенатора Мотля, чи республіканця Местікса, за якого заступався сам президент Америки, чи врешті молодечого кандидата Кусініча було не сила. Проте, кандидувати було треба, щоб „замочитися у виборчих водах".

Після згаданих виборів д-р Футей зробив єдиноправильний висновок: знаючи, що ніякий високий пост в адміністрації не дасть йому популярности серед виборців, Футей з кінцем січня зрезиґнував із становищ екзекутивного асистента мейора Перка та з посту директора святкувань 200-річчя Америки, вернувся до адвокатської практики і почав працювати над хартією („чартером") для міста Парми. Цим він трапив у н е в р альґічний пункт амбіцій та інтересів мешканців названого міста, яке, зі своїми 107 тисячами мешканців і дев'ятим місцем у стейті Огайо, під правним поглядом дотепер поневіряється на ласці стейтової леґіслятури, незацікавленої інтересами цього міста.

Ініціятива д-ра Б. Футея в цій ділянці якстій звернула на нього раптові світла всіх засобів інформації. За порівняно короткий час клівлендські „Прес", „Плейн Ділер" та підміська „Парма Сан-Пост" вмістили про нього позитивні статті зі світлинами; не забарився й виступ д-ра Футея на телевізії.

В розгарі такої, корисної і для мешканців Парми та для власного майбутнього стажу праці, несподівано з'явилася в д-ра Б. Футея делеґація провідників республіканських дільниць („вардів") Парми, з пропозицією, щоб восени цього року він канди-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Славця Стеґній наіменована на керівника банку в Стетен Айленд

Пані Славця Стеґній

Стетен Айленд, Н. Й. — Місцевий відділ Ню Йорк Сабирбен Федерал Сейвінґ енд Лоун Ассосіейшен наіменував українку Славцю Стеґній керівником цього банку. Славця Стеґній, яка народилась в Америці, була і є активним членом місцевої української католицької парафії св. Трійці в Статен Айленді і організаторкою та головою Українського Клюбу Матерей при церкві. Після закінчення середньої школи пані Славця закінчила вищу банкову і адміністраційну школу і поступила була спочатку працювати до Кемікал банку в Ню Йорку, а після року перенеслась на працю до згаданої банкової інституції. Пані Славця одружена з Орестом Стеґнієм, який із сином Стефаном належить до Українського Народного Союзу у Відділі ч. 211.

Великдень в соборі св. Володимира і Ольги в Чікаґо

Чікаґо (М. Д.) — В українськім католицькім соборі св. Володимира й Ольги в Чікаґо цьогорічний Великдень, 4 травня, пройшов при особливому підйомі тисячів вірних парафіян Собору. Масова приявність на Воскресних Богослуженнях була вийнятково: здавалося, що немов би були приявні всі — тисячу повних парафіяльних родин, в цьому молоді подружжя з маленькими дітьми на руках та багато молоді. Помічалося також знайомі обличчя приїжджих з близьких і дальших місцевостей ЗСА (Каліфорнії, Небраски, Тексасу, Мізурі, Вісконсину, Флориди, Детройту, Ню Йорку, а то і з Торонта). Але ж і чар українського Великодня в соборі св. Володимира й Ольги особливий. Всі чотири отці душпастирі та обидва парафіяльні хори, головний під управою о. І. Кротеця і мішаний хор „Прометей" майже у 80 особовому складі, в цьому — вже більша частина молоді, під керівництвом проф. Р. Андрушкова, передали всю красу Воскресної Утрені і Воскресної святої Літургії, при чому мистецьким завершенням було „Плотію" у сольовому виконанні настоятеля собору о. крил. М. Бутринського і Осипа Шаруна на тлі хору.

Воскресні відправи почалися в неділю, 4-го травня о год. 5:30, трикратним процесійним обходом довкола собору. Вскреслу Утреню відслужили о. крил. П. Дзулинський, о. крил. М. Бутринський і о. д-р І. Тилявський. Співав головний хор. Опісля всі чотири отці відслужили св. Літургію, при чому діяконував о. І. Кротець, співав мішаний хор „Прометей". Воскресне святе Євангеліє прочитано в 6 мовах, що крім 4-ох отців читали також колишні і теперішні голови Б-ва Молоді св. Бориса і Гліба (інж. Н. Іванків і П. Біганюк). Проповідь виголосив о. крил. М. Бутринський в якій отець чав'язуючи до Господнього Воскресення присвятив багато уваги особливій події в житті нашої Церкви, прийняттю Блаженнішим Отцем Йосифом титулу Патріярха Помісної Української Католицької Церкви.

Після Богослужень тисячі вірних, при окремих столах підписували петиції до Апостольської Столиці остаточного визнання патріярпшого статусу ПУКЦеркви.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Приятельська порада

На сторінках польського журналу „Культура" за квітень ц.р. відомий польський публіцист Юліюш Мерошевський розглядає питання російських володінь в Европі і Азії та доходить до висновку, що росіяни не розв'яжуть своїх проблем до того часу, поки існуватиме російська великопростірна імперія. „Головною проблемою Росії є її великість" — пише Ю. Мерошевський у статті „Матеріяли до рефлексії та застанови". „Навіть, коли б Росія була державою демократичною, але затримала засаду неподільности і централізму, — її гігантомахія унеможливила б розв'язувати основні суспільні і господарські проблеми. Навіть у злібералізованій, але не поділеній Росії, мусіла б бути велетенська бюрократія і величезна поліція. Неподільна Росія, навіть злібералізована, мусіла б бути керована централістично і авторитарно з Москви, бо у неподіленій Росії не було б кому делегувати влади".

Пишучи про „Росію", Ю. Мерошевський, очевидно, має на увазі російську імперію у сьогоднішніх кордонах, точніше СССР. Враховуючи вимоги доби, Мерошевський говорить про конечність „деволюції" Росії, без чого не можна й думати про її лібералізацію та демократизацію. „В Росії деволюція мусіла б означати признання дійсної автономії федеральним республікам. Не говоримо про „парцелювання" Росії, як британська преса, пишучи від місяців про деволюцію Шкоції і Валії, не має на думці парцеляції Великобританії — заявляє Мерошевський. Чи автономна Україна захоче в майбутньому зірвати зв'язки, які лучать її з Росією і визнати за собою статус незалежної держави, залежатиме єдино від волі українського народу і ніхто не може цієї справи пересуджувати. Але ще раз підкреслюю — деволюція не означає ні парцеляції, ні розчленування Росії. Деволюція означає признання автономії федеральним республікам ... Я хотів би врешті переконати наших російських приятелів, що деволюція потрібна в першій мірі росіянам, а щойно в дальшій черзі українцям, чи литовцям ... Без деволюції Росія не буде здібна до децентралізації, буде неспроможна переломати автократичну систему ... Проблема Росії число один є не стільки її розмір, а безмір. Цей вимір виключає децентралізацію, демократію, раціональне економічне і суспільне господарювання. Росія без деволюції приречена на автократизм і терор. І так ця великість неподільної Росії — містично відчувана багатьома з росіян — може стати її прокляттям і причиною упадку".

Завваги Юліюша Мерошевського, поминаючи його не цілком правильне і стисле зформулювання проблеми „Росії" і проблеми взаємин між росіянами та поневоленими в російській імперії народами, цікаві зокрема з уваги на дискусію, що її на тему майбутнього російської імперії почали російські дисиденти на сторінках збірника „З-під брил" („Из-под глыб") та недавно започаткованого „Континенту", а в першій мірі у зв'язку з статтею російського дисидента І.Р. Шафаревича „Відокремлення чи зближення" у згаданому збірнику, де власне є дуже чітка оборона неподільности російської імперії у сучасних кордонах СССР.

Терористичний „захист соціялізму"

В журналі „Радянське право" за березень 1975 р. появилася стаття, в якій обґрунтовується доцільність позбавлювання совєтського громадянства, а також висилання окремих осіб за межі СССР порядком „боротьби з явищами, що завдають шкоди радянській державі". У статті звертається увагу на „загострення на сучасному історичному етапі ідеологічної боротьби між соціялізмом і копіталізмом" і що, мовляв, в такій обстанові йдуть намагання з боку „ідеологів імперіялізму" перекинути „психологічну війну" на територію СССР. З цією метою використовується в СССР „нестійких людей і переродженців, отруєних буржуазною пропагандою". До таких людей, між іншими, належали А. Солженіцин і Ж. Медведев, яких, — як твердиться в статті, — позбавлено совєтського громадянства, щоб „захистити соціялістичний лад".

Остерігаючи совєтських громадян перед цими намаганнями з боку Заходу, журнал закликає їх „вести рішучу боротьбу" з „ідеологічними диверсіями". Одночасно в статті вказується на те, що „сучасне життя вимагає постійного вдосконалення всіх її (боротьби) засобів ефективного запобігання ідеологічним диверсіям та іншим ворожим акціям, які організовує імперіялізм проти нашої країни". Як приклад такої диверсійної акції і її впливу на „нестійких" совєтських громадян, наводиться українського поета Миколу Холодного, який, мовляв, якийсь час „перебував в полоні буржуазної ідеології", а відтак „зрозумів" свою помилку і „визнав провину". В статті звертається увагу на те, що Микола Холодний „не став об'єктом уваги письменницької громадськости навіть і після того, як про нього заговорила буржуазна пропаганда". Коли б із совєтського боку була „своєчасна реакція", то не допущено б було, щоб він скотився „в антирадянську трясовину", — робить висновок журнал.

„Радянське право" б'є на сполох, вказуючи на те, що пропагандивна ідеологічна диверсія проти СССР продовжується і що „наклепницькі вправи літературних „власівців" і „бандерівців", яких на Заході іменують дисидентами, активно використовуються імперіялістичною реакцією проти суспільства, благами якого ті користуються. Підступні акції дисидентів, підсилені буржуазною пропагандою, вводять в оману чимало людей за кордоном з приводу життя радянських людей і становища в нашій країні".

Ця стаття за своїм змістом дає підставу припускати, що совєтські чинники, в тому очевидно КҐБ, затривожені писаннями дисидентів, яких намагаються пов'язати чи то з „власівцями", чи то з „бандерівцями", щоб в цей спосіб якимсь чином перед власним суспільством оправдати терор, що його стосують супроти сотень і тисяч інтеліґенції, яка вже є здебільшого продуктом совєтського виховання, і не має нічого спільного з протисовєтськими політичними рухами 40-х років. Все це робиться в ім'я „захисту соціялізму".

Іван Кедрин

НАШЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО В ОН

Всі вільні українці у світі, без уваги на їхні поділи одностайні у тому, що УССР в Об'єднаних Націях не репрезентує України ані її народу. Розбіжність поглядів у тому, чи добре, що УССР є членом ОН, чи краще було б, якби її там не було. Дехто твердить, що членство УССР в ОН є міжнародно-правним доказом на право України належати до тієї сім'ї народів (держав) та що те членство стане прецедентом для автоматичного тамошнього членства дійсно самостійної України після розвалу совєтської імперії. Протиаргумент той, що 1) кожноразовий виступ представників УССР чи то на Генеральній Асамблеї, чи в її окремих Агенціях тільки компромітує Україну й українців і 2) після Другої світової війни, коли суперпотуги почали ділити світ на свої сфери впливів, і після деколонізації Азії й Африки, коли через ніч державами стали народи, про існування яких мало хто раніше знав, та автоматично дістали вступ до ОН, перестав діяти чинник історичного прецеденту, а настав тільки чинник силовий.

Але це дискусія академічного характеру, бо ми не мали впливу ані на Ялтинську угоду, в якій Рузвелт і Черчілл погодилися, що до ОН належатимуть совєтські Україна і Білорусь, ані не маємо впливу на перебування їх в ОН, чи їхнє виключення. Коли б кремлівські володарі так захотіли, то вони могли б продиктувати „урядові" УССР, що він „зрікається" дальшого членства в ОН, але Москві цього не треба, бо делеґати УССР в ОН є слухняними моріонетками делегата СССР.

Ото ж від років товчеться в українській пресі та на форумі різних наших установ і організацій справа „дійсного" українського представництва в ОН. Ця справа зактуалізувалася, коли на трибуну Генеральної Асамблеї з парадою ввели представника бездержавних арабських палестинців.

Дебати на цю тему у вільному українському сіспільстві дійшли до такої натуги, що можна відчути неначе суперечку, чи репрезентантом України й вільних українців має бути Державний Центр УНР чи Секретаріят СКВУ. Воно трохи пригадує суперечки в другій половині 20-их і в 30-их рр. у Західній Україні, чи нам лицює брати територіяльну автономію, коли нам належить самостійна державність. Ніхто взагалі не давав тоді ані тіні автономії, а нічого було — поза ідеологією — говорити про державність в умовах, коли вся Україна була під чужинецьким — ворожим українцям — пануванням.

Коли в „Повідомленні Президії Секретаріяту СКВУ" з 14 березня ц.р., „Свобода" з 1 травня, читаємо: „... Беручи на увагу найновіші вістки з України апель наших братів і сестер в ч. 7-8 „Захалявного Українського Вісника", де вони висловлюють бажання, щоби СКВУ було їх голосом в ООН ..." і т.д., — коли таке читаємо у тому заклику Секретаріяту СКВУ, то все це — якесь одно велике непорозуміння.

Можна не дивуватися нашим бідним людям в підсовєтській дійсності, що вони не здають собі справи з дійсного стану речей — хто таке і що таке ОН і які можливості тамошнього представництва будь-кого поза УССР. Але треба дивуватися досвідченим громадянам із верхівки СКВУ, що вони не з'ясовують непорозуміння та отаким закликом поглиблюють баламутство, що існує в цій справі у нашому суспільстві.

Об'єднані Нації є організацією держав. Коли б ми мали силу палестинських арабів із нафтою, як політичною зброєю, то, може, могли б використати прецедент і домагатися також голосу на трибуні Генеральної Асамблеї. Існує можливість мати свого репрезентанта також від якоїсь організації з міжнародним засягом, діяльність якої сумісна з характером і діяльністю деяких агенцій ОН, — але це стосується тільки і виключно аполітичних організацій, з аполітичним характером їх діяльности.

Був час, коли екзекутивний директор Секретаріяту 1-го СКВУ, д-р Михайло Сосновський, докладно перевірював цю справу і нам відомо, що він звітував про ті свої заходи на Президії Секретаріяту СКВУ та звернув увагу, що СКВУ може мати шанси — але не певність — успіху в цій справі тільки тоді, коли переведе зміну § 2 свого статуту:

„Завдання Світового Конгресу Вільних Українців: а) давати всю можливу допомогу українському народові в його змаганнях до волі і державної незалежности і б) координувати діяльність своїх членів згідно з постановами й резолюціями Першого і чергових Конгресів". Ця точка статуту не залишає найменшого сумніву про характер СКВУ, так само, як не залишають сумніву щодо свого характеру резолюції обох Конгресів СКВУ і численних організацій, які в рямцях тих Конгресів перевели свої з'їзди. Якщо СКВУ не захоче у своєму статуті „деполітизуватися", — а є річчю найбільш сумнівною, чи він на таке пішов би, — то він не має найменших шансів мати в будь-якому характері свого представника в Об'єднаних Націях.

Зате мають деякі шанси такі наші аполітичні організації, що їх діяльність сумісна з діяльністю різних автономних аґенцій ОН. В першу чергу це стосується ЗУАДК-ту, харитативної організації з міжнародно визнаним статутом.

Можна би також мати в палаці ОН в Ню Йорку ко-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іван Телюк

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА, ЧИ КРИЗА ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

Коли людина хворіє, то звичайно звертається до лікаря за порадою, який в першу чергу мусить розпізнати недугу, щоб опісля приписати відповідне лікування.

В економічних справах, на жаль, є інакше. Майже кожний пересічний громадянин чи політик рівночасно вважає себе економістом і підходить до е к о номічних справ із свого індивідуального чи групового погляду, на зразок такого: „Що добре для мене, мусить бути корисне для всіх". Але індивідуальні погляди не завжди правильні і не завжди приносять користь загалові. Для насвітлення справи переглянемо деякі факти, які спричинили теперішню кризу та проаналізуємо її теперішній стан.

Першою познакою кризи був початок інфляції в роках 1965/6 в часі президентури Джонсона, як наслідок поширення війни у В'єтнамі, що сприяло зростові попиту на економію, яка вже була майже повністю навантажена.

Пропозиція деяких економістів збільшити податки була зігнорована адміністрацією, що сподівалася швидкого закінчення війни і побоювалася, що збільшені податки можуть витворити затримку в економічному розвиткові. Робітничі юнії, зорієнтувавшись, що їх „дійсні" платні зменшуються через інфляцію, почали домагатися більших платень, що спричинило платничо - цінoстеву спіралю. Підвишки платень додано до зросту цін, що спричинило дальше домагання ще вищих платень і т. д. Платничо-ціностева спіраля до деякої міри була здержана новою економічною політикою президента Ніксона в 1969-71 роках, яку він зокрема проголосив 15 серпня 1971 р. На жаль, нова економічна програма була нерівномірно і хаотично адміністрована і вкінці виказалась неуспішною, що довело до е к с плозійного зросту цін в 1973 р., коли її знесено. В міжчасі, в ЗСА і західніх европейських країнах розвинулась іншого роду інфляція, спричинена задержкою і зростом цін на харчові продукти і бензину. Зокрема, достава пального штучно була контрольована арабським картелем Організацією Експортових Країн Пального (Organization of Petroleum Exporting Countries) OPEC. Ця нова агресивна політика арабських країн додала додаткових около 10-15 більйонів долярів для споживчих видатків в ЗСА і інших індустріяльних країн. Цього року цей додатковий рахунок може коштувати індустріяльним країнам некомуністичного світу приблизно 80 більйонів долярів.

В додатку девальвація доляра спричинила додатковий зріст на імпортові продукти на дальших 10 біл. дол. річно. Девальвація доляра рівнож вплинула на зріст попиту американських товарів на міжнародному ринку, зокрема, п р о д аж збіжжя для Совєтського Союзу був дальшим поштовхом інфляції.

Отже, як бачимо, цей короткий перегляд історичних подій створив сьогоднішній негативний е к о н омічний зріст і безробіття, найбільші від часу „великої" депресії триддятих років.

Як адміністрація президента Форда реаґує на цю ситуацію?

Одну річ ми мусимо пам'ятати, що подібної ситуації ще не було в ЗСА, як рівнож дотепер ще не створено ефективної економічної теорії для поборювання тих нових обставин, що додатково впливає на хаотичне поступування адміністрації. Про труднощі самої економічної теорії для поборювання ситуації буду говорити наприкінці.

У основній промові 8-го жовтня м. р. през. Форд запропонував новий плян для поборювання економічної кризи, який в основному не був призначений поборюванню інфляції, але вже виказав побоювання рецесії. Інфляція перестала бути „ворогом число один", як рівнож, з політичних передвиборчих міркувань, Президент ще не був визнав рецесії. Щойно голова Федеральної Ради Резервів проф. А. Ф. Бирнс 10 жовтня офіційно признав, що країна є в рецесії „для якої нема історичного прецеденту".

Тепер вже і президент Форд визнав рецесію, — звичайно, щойно по виборах. Рівнож, в теперішніх днях постійно питаємо про нову програму для поборювання інфляції і безробіття. Результат був би кращий, коли б Президент, коли перебрав владу минулого року, відразу розпочав протиінфляційну акцію, замість скликувати різні конференції „на вершинах" економістів, чи „заінтересованих груп", що конкретно нічого не дали, крім політичного розколу. Політику не укладається під впливом телебачення і репортерів, бо вона є виснажлива праця в кабінетах.

Як бачимо, що було досить попереджень збоку економістів про критичну ситуацію, але, на жаль, як вже ствєрджено, політична засліпленість не дозволяє державним діячам діяти своєчасно, або не так, як вимагає загальне добро. Інтереси груп чи партій, дуже часто відсувають економічні справи на другий плян.

Друга важлива справа в сьогоднішній економічній кризі — це справа аналізи ситуації і пристосування нової економічної політики. Тут між економістами є постійне розходження; залежно від того, хто приділяє більше уваги яким фактам та їх відношенню до загальної справи. Одні визнають інфляцію за ворога число один, інші — ставлять рецесію ворогом число один. Є й такі, що стоять посередині, шукаючи за новим способом поборювати рецесії й інфляції рівночасно.

Трудність в проаналізуванні сьогоднішньої ситуації, яка витворилася як результат не тільки домашньої кризи, але кризи світового характеру із домішкою політичної ривалізації комуністичних країн, зокрема Совєтського Союзу, який в каламутній воді ловить свою рибку.

Які є основні перепони? Майже на протязі сорока років домінуючою економічною теорією в капіталістичному світі була теорія, встановлена в 1936 році Джоном М. Кейнесом (John Maynard Keynes), який до певної міри врятував капіталізм в 1930-их роках.

Одначе, кейнесівська теорія в основному була пристосована до тридцятих років, як, рівнож, вона має ряд недотягнень відносно фактів, які існують тепер. Сама теорія є пристосована до короткого економічного часу; не узгляднює хвилювання цін (сьогодні інфляція є основним фактором), не розглядає справи розподілу приходів (сьогодні юнії мають сильний вплив на цю справу), не бере під увагу значення ризику і деякі інші справи, що сьогодні є основними. Правда, що майже від часу встановлення цієї теорії, постійно йде її перерібка в напрямі недомагань, але теперішні нові обставини вже її переросли.

Для прикладу: інфляція — сьогодні причина кризи. Дотепер для поборювання інфляції вживано „стару медицину", що її до певної міри застосовує президент Форд, — створення безробіття і задержку державних витрат. Це було добре колись, коли робітничі унії не мали ще такої сили, і не було сильних соціялістичних партій в капіталістичних країнах (наприклад: Італія, Англія, Франція, Німеччина).

До деякої міри нововведення в тій справі були впроваджені при кінці 1950-их років англійським економістом Філліпсом, який встановив т. зв. „Криву Філліпса", дозволяє балянсувати між безробіттям і інфляцією. На жаль, сьогодні основи „кривої Філліпса" є захитані: дотепер основою капіталістичної системи і її живчиком був зиск.

Мимо голосних газетних вісток, що їх читаємо щоденно, про надзвичайно високі приходи деяких корпорацій, не забуваймо, що порівняльно до річної продукції, яку міряється грошовим показчиком (GNP) відсотково від 1966 року чисті зиски середніх підприємств упадають. Збалянсоване відношення, яке існувало між платнями з одного боку і чистим зиском і відсотками — з другого (70:30 постійно зменшується в користь платень (приблизно сьогодні відношення є таке: 75:25).

Коли читаємо фінансові газети, то щоденно бачимо зріст банкрутства менших підприємств, які з причини зросту коштів не можуть утриматись. Далі, ефективний попит на товари постійно упадає, але ціни ще далі зростають, що є ненормальне в економічній історії.

Давньозабута теорія економістів клясичної школи, яка поділяла ресурси на продукуючі і непродукуючі, здається мені в сьогоднішній час має своє нове застосування. Варто її докладніше перевірити. Бож неможливо, щоб такі великі видатки на непродукуючий сектор, як утримування мілітарної сили, поліції, федеральної, стейтової і міської адміністрацій, а що найголовніше, видавання грошей на бідних (велфер), не обтяжували б продукуючий сектор. Це до певної міри захитало капіталово - виробниче відношення.

Брак фінансів сьогодні прямо спаралізував деякі ділянки економічної розбудови до 50-70 відсотків, зокрема будову нових приміщень. Фінансові спроможності стейтів і міських управ у відношенні ф е д е р а л ьного уряду захитані. Фінан-

(Продовження на стор. 4-ій)

Голоси читачів

ПОТРІБНІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НОВІ КНИЖКИ

Проф. О. З. вже кілька разів у „Свободі" турбувався тим, щоб поширити українську книжку. Останньо він з н о в у з 19-го квітня писав про те, що у „Свободі" „в ряди-годи" появляються „докладніші рецензії з-під пера Л. Луцева", але це замало, — вірно думає О. З., — бо бажаним було б, щоб „редакція бодай раз у місяць, подавала короткі відомості про появу нових книжок".

Ці інформації мали б бути у такій формі: „автор, назва і рід твору, де і хто видав, ціна і де можна купити чи замовити". Тоді і автори і видавці радо висилали б книжки до редакції.

На це можу відповісти таке:

На деяких наших книжках немає видавця, деколи важко пізнати, де книжка надрукована (подані дві або й три місцевості), майже на жадній книжці немає ціни, важко дізнатися де книжку можна купити, і читачі запитують часто через „Свободу" в мене, де можна купити рецензовану мною книжку. Це робив навіть такий рухливий власник книгарні „Арки" в Ню Йорку, як п. Пастушенко, який хотів спровадити одну книжку.

Видавці книжок повинні більше дбати про свій „бизнес"!

Мої рецензії появляються правильно щодругу п'ятницю.

Л. Луців

Ню Йорк, Н. Й.

Іванна Савицька

ДВА ТИЖНІ СОНЦЯ

Репортаж

(1)

Мій лет на Фльориду прийшов так несподівано й так неочікувано, як якийсь землетрус, повінь, чи стихійне торнадо. Вони забрали мене, змели з Джерзі Сити хвилею переконливих арґументів і два дні після телефонної, рай - обіцюючої розмови ми пливли з Танею піднебесним човником в напрямі сонячного Орляндо.

Внизу спав Ню Йорк, закутаний ще хутрами, теплими зимовими одягами, ковдрами тощо.

В літаку - човнику пасажирів по вінці. Всі вони білі, біленькі, сидять рядочком, мов вимочені оселедці, чи куски фльондри на прилавках рибних бідненьких крамничок. Всі вони, як і ми з Танею, їдуть на Фльориду за сонцем, за теплом, за здоров'ям, ладні напхати отим безцінним добром всі кишені, всі підручні торбини і валізки, щоб стало не тільки собі, але й близьким — дітям, онукам, чоловікам, всім, тільки не „приятелькам".

Хай вони остануться білими, неопаленими, анемічними, а дзюськи їм ...

Сидимо в „човнику", коливаємо, та й чекаємо на найбільшу літакову атракцію — вечерю.

Стюардеси вештаються, демонструють буцім-то рятівниці мисочки, подають журнали, газети, розсипають щедро привітні сонце-теплі усмішки, а вечері кат-ма.

— Щось тут недобрим пахне, — кажу я до збентеженої Тані, — чи не дбає припадком „Істерн компанія" про наші стрункі фігури?

— Не кажи такого проти ночі, бо виговориш у злу годину. Я ж не вечеряла дома, нічого від полудня не їла.

Дивимось, придивляємось, аж тут стюардеси возики маленькі викочують, щось везуть. В серця вступила надія, розкриваємо мініятюрні столики і чекаємо ...

Похиляючись надо мною гарненька стюардеса тихо - тихесенько питає: — Віскі, скач, смирнівка чи мартіні?

— А стейка доброго не маєте? Ми ж голодні, не вечеряли в хаті.

— Нам прикро, дуже прикро. На нічних летах не подаємо вечері, тільки напитки. Що вам подати, пані?

— Мартіні, прошу, сказала я зрезиґновано, те саме повторила Таня.

Перед нами з'явилось по дві пляшинки Мартіні приблизно стільки само біля всіх інших пасажирів.

Десь не взялась весела, безтурботна атмосфера, дехто наспівував під носом, дехто заснув відразу, а дехто рюмав, посоловівши від напитків на зовсім порожній шлунок.

Коли відцвітають рожі ...

Отак, розважаючись обсервуванням сонних бабусь, розсміяних дівчат і говіркої дітвори ми й не зчулись, як наш піднебесний „човник" став опускатися вниз, і там, далеко вдолині заблистіло тисячами світел вимріяне нами, казкове, зогріте сонцем — Орляндо.

Двигаючи на руках теплі зимові плащі (про всяке) й ховаючи із соромом у торбу наші шапки, ми попали в обійми ще однієї Тані, що, всміхаючись мамі й мені назустріч, чекала нас на летовищі.

Була перша година ночі. Летовище в Орляндо купалось у пахощах квітучого духмяного горошку, що широкою кольористою шарфою розстелився уздовж дороги.

Грали цвіркуни, світив вгорі місяць і грубі зимові плащі, мов непотрібна завада, з'явились тут серед ночі смішним зайвим баґажем.

Ми мчались пустою дорогою і те, що найбільше притягало увагу, були пальми — високі довгокосі дівиці, що наче заблукані мавки виринали у пітьмі ночі.

Як приємно „на чужині" не почувати себе чужим.

Білий чепурний домик, ввесь у зелені, закосичений квітучими магноліями розкрив нам гостинні двері. Мені припала кімната з широким вікном у сад. Таня примістилась у спальні з вікном на басейн, і так, покріпившись і погуторивши трохи, пішли ми спати.

Так як же спати у місячну ніч, першу ніч на Фльориді, коли солодкий аромат рож так і ллється хвилею до кімнати.

А рожі — мов головки капусти (яке прозаїчне порівняння!) так і стеляться попід вікнами, стеляться пахнуть, пахнуть ...

Вони вже відцвітають (половина березня), тому так пахнуть, гейби на прощання пахнуть.

Сон із суботи на неділю був короткий. Снився Ню Йорк, Філядельфія і літак, і покинуті друзі, і рожі снились, а вранці я прокинулась і ледве не заплакала з жалю. До мене прибилась приблудою важка простуда.

Приїхала в гості й простуду привезла до хати. Який сором і яка неприємність.

П'ю чай, приймаю усякі ліки, простуда не минає. Горло пече, сльози ллються, душить кашель, а гарячки немає.

Помучилась я неділю, помучилась понеділок, і Таня, господиня хати, каже: — „Повезу вас до знайомого лікаря, „хатнє" лікування потриває довго, а лікар почарує і станете здоровою".

Обстукав мене лікар, обслухав, — нічого поважного не найшов, а я йому у сльозах кажу:

— І за що мені така кара гірка: приїхала до вас на вакації і два дні у відокремленні просиділа, правда, просиділа ... із рожами.

А він, отой лікар, щось подумав, у другу кімнату пішов, якусь пляшечку приніс, натер мені руку якоюсь рідиною, та й балакає про погоду, про сонце, про басейн...

Що він довше балакає, в в мене на руці червоні кружальця засіваються, шкіра пацить, і пече якось дивно...

А лікар зрадів, та й сміється: — у вас — не простуда, а алергія до рож. Змініть кімнату і здоровою будете мов рибка.

Ще того самого дня ми з Танею помінялись кімната - ми. Голуба синява життєдайного басейну, біленький довкруги камінь і вигідні лежачки так і заманювали до себе. Я загубила в них всю алергію, всю неіснуючу простуду і зо свіжими здоровими силами в середу вранці ми помчались з Танею моторовим човном оглядати чотири озера.

(Продовження буде)

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.
ДВОТИЖНЕВІ

СТАН. ПЛ. ТАБОРИ

ДЛЯ ЮНАКІВ і ЮНАЧОК
— відбудуться —

від 14-28 червня 1975 року

Оплата за табір 80 дол. — Зголошення і оплати слати:
Реф. стан. пл. таборів — пл. сен. АННА МИКИТИН
5325 Teesdale Ave., N. Hollywood, Calif. 91607
Tel.: (213) 763-6911

ПЕРШИЙ ВІДДІЛ ООЧСУ
в НЮАРКУ-ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.

запрошує на ДОПОВІДЬ, яку виголосять

д-р М. Сосновський
та д-р П. Міргук

на тему:

„СУЧАСНА МІЖНАРОДНЯ ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ І УКРАЇНСЬКА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ"

Заля УНДому, 140 Prospect Ave., Irvington, N.J.

в суботу, 10-го травня 1975 р.

о год. 7:30 веч.

УПРАВА ВІДДІЛУ

СТИПЕНДІЙНА КУРАТОРІЯ ПРИ УКРАЇНСЬКОМУ КОНҐРЕСОВОМУ КОМІТЕТІ АМЕРИКИ
та
УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
мають шану запросити Вас на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

що відбудеться

в суботу, 10-го травня 1975 р.

Початок о год. 8:30 веч.
АВДИТОРІЯ МЕНОР КОЛЕҐІЇ СЕСТЕР ЧСВВ
в ДЖЕНКІНТАВНІ, Па.

- Прибуток призначений на підтримку Українських Студій на Пенсильванійському Університеті.
- Оркестра „МРІЯ" — В. ХОМУТА.
- Вступ: 10.00 дол., подружжя — 15.00 дол., студенти — 5.00 дол.
- Одяг вечірній.

Увага! Увага!

МИРЯНИ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ!
КРАЙОВА УПРАВА ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УПКЦ — КРАЙОВА РАДА МИРЯН та ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ і РАДА МИРЯН — НЮ ЙОРК
мають шану запросити всіх, кому лежить на серці доля Української Церкви, до масової участи

У З'ЇЗДІ МИРЯН

що відбудеться

у Ню Йорку, 7 червня 1975 р.

в залі
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140, 2-га Евеню
Початок реєстрації: год. 8:30 рано
Головним предметом нарад З'їзду буде схвалення постулятів і резолюцій на „УКРАЇНСЬКІ ДНІ В РИМІ" 10-20 липня 1975 р.
За Крайову Управу Т-ва за Патріярхальний Устрій:
Д-р М. НАВРОЦЬКИЙ
За Крайову Раду Мирян:
Ред. Р. ДАНИЛЕВИЧ

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ПРИ ПАРАФІЇ СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.
просить на

ВЕСНЯНИЙ РАВТ

Субота, 10 травня 1975 р., год. 8-ма веч.

ЗАЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
Оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА
Програма: гостинний виступ п-ні ЯЗИЧИНСЬКОЇ з Філядельфії, Па. та місцевого танцювального ансамблю під кер. п. В. УЗДЕНЧУКА.
БАГАТИЙ БУФЕТ.

КОМІСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН
при співучасті Членів
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРИСВЯЧЕНА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИМ ВІДНОСИНАМ

I. Частина. Керівник ТАРАС ГУНЧАК
Доповіді:
FRANK E. SYSYN: Adam Kysil' and Polish-Ukrainian relations in the 17th century commonwealth.
M. K. DZIEWANOWSKI — Pilsudski and Ukraine 1918-1921.

II. ЧАСТИНА. Керівник ВОЛОДИМИР СТОЙКО
Доповіді:
РОМАН СОЛЬЧАНИК: Повстанчий рух на Західній Україні і українська лінія 1919-1923 рр.
ІВАН КЕДРИН-РУДНИЦЬКИЙ: Пілсудський і національна політика Польщі.

Конференція відбудеться

в суботу, 10-го травня 1975 р., о 1-ій год. дня

в БУДИНКУ АКАДЕМІЇ, 206 W. 100th St., New York, N.Y. 10025

Провідна Неділя – 11-го травня 1975 року

ЦВИНТАР ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА СВ. АП. АНДРІЯ
В С. БАВНД БРУК, Н. Дж.

ВСЕНАРОДНІ ПОМИНКИ

Батьків і Матерів, Братів і Сестер і всіх, що життя своє віддали за Правду Христову та волю й державність України й спочилих на цьому Освяченому Цвинтарі.

Година 10-та ранку — СОБОРНА АРХИЄРЕЙСЬКА СВ. ЛІТУРГІЯ, відправу якої очолять Преосвященні Митрополит МСТИСЛАВ, Архиєпископ МАРКО і Єпископ КОНСТАНТИН.
Год. 12-та дня — СОБОРНА ПАНАХИДА коло Хреста-Пам'ятника на цвинтарі.
Год. 12:45 по пол., після відправи Соборної Панахиди, початок відправ ПАНАХИД над ОКРЕМИМИ МОГИЛКАМИ.
Не забудьте з нагоди цього Всенародного Здвигу, зложити щедру пожертву на розбудову Осередку Української Православної Церкви у вільному світі й Духовну Семінарію в ньому.

КОНСИСТОРІЯ УПЦЕРКВИ В США

УВАГА! Паркування авт і автобусів на терені нового мастку, в'їзд з Девісон Аве.

Американці покинуть Тайланд

Бангкок, Тайланд. — Між урядами Тайланду та ЗСА досягнуто погодження щодо відтягнення з тієї країни у Південносхідній Азії американських військових частин і ліквідації там американських військових баз. Про домовлення в цій справі повідомив на пресовій конференції тайландський міністер закордонних справ Чатічай Чунгаван, який одночасно виявив плян уряду визнати комуністичний режим у Південному В'єтнамі та встановити з В'єтнамом добросусідські взаємини. Докладніше повідомлення про ліквідацію американських баз на Тайланді буде подано до загального відома в наступному тижні.

Під сучасну пору у Тайланді стаціонує 25 тисяч американських вояків, також є там американські повітряні сили числом 350 літаків. Для американського військового командування Тайланд був своєрідною базою для операцій у Південносхідній Азії. З програною ЗСА у Південному В'єтнамі тайландський уряд втратив довір'я до американських ґарантій і хоче своєчасно забезпечити кордони своєї країни шляхом погодження з комуністичними режимами у Північному та Південному В'єтнамі.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 9-го травня 1975 р.

МИСТЕЦЬ

ПЕТРО МЕГИК

(Філядельфія, Па.)
НАШІ НЕДОТЯГНЕННЯ В ДІЛЯНЦІ МИСТЕЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ
(Доповідь ілюстрована прозірками)
Початок 7:30 веч.

Запрошую Рідних, Приятелів і Знайомих прибути

у неділю, 11 травня 1975 року

від год. 1-ої по пол. до БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
на

Посвячення Пам'ятника на могилі

ІВАНА КАЛЬБИ

ЕВФРОЗИНА ЛИСЕЙКО-КАЛЬБА,
дружина

Увага! ЧІКАГО і ОКОЛИЦЯ! Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
12-ий ВІДДІЛ в ЧІКАГО, Ілл.
запрошує усе Українське Громадянство Чікаго й околиці на

Виставку
Мистецької Творчости

МИСТЦЯ

БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО

— ОЛІЇ, ТЕМПЕРА НА ДЕРЕВІ, ДЕРЕВОРИТИ —
яка відбудеться
в ГАЛЕРІЇ „ЛЕВІВ" при 2353 В. Чікаґо Авеню
ЧІКАҐО, Ілл.
В ДНЯХ:
П'ЯТНИЦЯ, 16-го ТРАВНЯ ц. р. від год. 8-10 вечора.
Відкриття: Слово про мистця виголосить — мист. ЯРО ПЛАВЮК.
СУБОТА, 17-го ТРАВНЯ ц. р., від год. 10 р. — 9 веч.
НЕДІЛЯ, 18-го ТРАВНЯ ц. р., від год. 10 р. — 7 веч.
Виставлені картини до набуття.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Замість квітів на свіжу могилу
СЛ. П.

проф. д-ра Василя Стецюка

складаємо на цілі НТШ в ЗСА
суму 10.00 долярів.

Висловлюємо ВП. Дружині та Рідні щире співчуття.
Проф. д-р Василь ЛЕНЦИК з Дружиною
Стемфорд, Конн.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ ОГАЙО
з сумом повідомляє своє Членство та Українське Громадянство,
що в неділю 4-го травня 1975 р., несподівано упокоївся в Бозі, в Лайма, Огайо

д-р медицини бл. п.

ТЕОДОР РЕШЕТИЛО

довголітній і активний член Товариства.

Опечаленій Дружині і Родині Покійного висловлюємо наші щирі співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

Сповіщаємо Рідних і Приятелів, що
ДОМОВИНИ ПОКІЙНИХ

бл. п.

Д-ра ЄВГЕНА й ОЛЬГИ
СУХОВЕРСЬКИХ

перенесено з Европи на цвинтар Церкви-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

З цієї нагоди,

в суботу, 10-го травня 1975 р.

о годині 9:30 ранку
буде відправлена у ЦЕРКВІ-ПАМ'ЯТНИКУ
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
а після неї
ПАНАХИДА
ЗА ДУШІ СПОЧИЛИХ
НАД ЇХНЬОЮ МОГИЛОЮ.
Просимо про молитви за душі спочилих у Бозі Євгена й Ольги.

РОДИНА

Відновлення стародавньої традиції

Давно, колись на Україні, козаки поселювались на хуторах, розкинених далеко один від одного, а також далеко від містечок і сіл, де були церкви, тому кілька господарів таких хуторів, або заможніші козаки одинцем, власним коштом, будували ніби невеликі церковці, звані капличками, до яких в ряди годи приїжджали на відправи священики, а як священиків не було, то в неділі чи інші свята, ішли козацькі родини до церковці-каплиці молитись Богу, як також молились там перед початком і в кінці весняних робіт чи жнив, або й з інших нагод. Гарний це був звичай у нашого побожного народу.

Це все пригадалось мені, коли мандруючи Кетскільськими узгір'ями в околиці славної Союзівки, на одній чудовій приватній власності, яка належить до містечка Кергонсон, побачив будову такої каплиці, а точніше сказати, невеликої церковці.

Зацікавившись, зайшов я до господаря, а ним виявився сотник Петро Войновський, колишній командир Буковинського Куреня. Познайомилися. Розпитую що це за будова, в якій цілі будується?

Сотник радо розповів мені, що це його посілість, на якій він збудував уже хату, а зараз закінчує будову от цієї маленької каплиці-церковці в пам'ять членів ОУН і Воїнів Буковинського Куреня, які в останній світовій війні віддали життя своє на Вівтарі Батьківщини України, будую також цю святиню для моєї родини, а зокрема для внуків, щоб мали де молитись, бо близько немає православної церкви, а як захотять прийти помолитись навколишні мешканці-українці, то для всіх будуть відкриті двері церковці.

— Хто ж робив плян цієї чудової, восьмигранної церковці? — питаю я господаря.

— Все робив я сам і пляи, і деталі всі, всю будову, хрест на куполу, і геть все хочу збудувати власними руками.

Буде гарний іконостас, престіл, жертовник і все конечне для відправ Служб Божих, які вже відправляються на тимчасовому престолі з липня 1974 року, а посвячення церковці-каплиці має урочисто відбутися 12 липня 1975 року, на яке запрошую всіх бажаючих, а в першу чергу ветеранів українських армій".

„Щасти Вам Боже на Богоугодну справу, нехай Господь поблагословить повним успіхом задумане діло", побажав я побожному господареві і при тому подумав, що це буде мабуть перша каплиця в ЗСА побудована з власної ініціятиви, власними руками, на власній посілості, побудована українським військовим старшиною, на спомин підлеглих вояків, які віддали життя своє за волю України.

В. Васильченко

Ділимося з колишніми вояками Української Повстанської Армії і Українською Громадою болючою вісткою про те, що 2-го травня 1975 року помер від удару серця

сл. п.

МИХАЙЛО ОЗИМКО-ЗАЛІЗНЯК

нар. в 1917 р. в с. Старява, Перемиського повіту, старшина будавний Української Повстанської Армії і чотовий сотні Громенка, довголітній член Головної Управи Об'єднання к. Вояків УПА Америки і Канади, секретар Станиці в Ню Йорку, член Капітули Хреста у 25-річчя Великого Рейду на Захід.

ПОХОРОНИ Покійного відбулися 5-го травня 1975 р. на кладовищі в Кліфтоні, Н. Дж.

У Покійному ми втратили щирого Друга, а Український Народ відданого Йому патріота і борця за волю України.

Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ
К. ВОЯКІВ УПА АМЕРИКИ і КАНАДИ
СТАНИЦЯ в НЮ ЙОРКУ

У болі і смутку повідомляємо Українську Громаду, що 2-го травня 1975 року помер від удару серця, на 58-му році життя

сл. п.

МИХАЙЛО ОЗИМКО-ЗАЛІЗНЯК

родом з с. Старява, Перемиського повіту, старшина будавний Української Повстанської Армії і чотовий сотні Громенка, член Головної Управи Об'єднання к. Вояків УПА Америки і Канади і секретар Станиці в Ню Йорку, член Капітули Хреста у 25-річчя Великого Рейду УПА на Захід, всеціло відданий українській справі патріот і учасник активної збройної боротьби за державну незалежність України. Покійний був похований 5-го травня 1975 року на цвинтарі в Кліфтоні, Н. Дж.

Дружині і усій Рідні Покійного передаємо вислови нашого найглибшого співчуття.

ПРЕЗИДІЯ
ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УГВР

В глибокому смутку повідомляємо Побратимів боротьби минулого та сучасний український резистанс, що дня 24-го квітня 1975 р. відійшов у Вічність на 83-му році життя, штабовий старшина Армії УНР, Головний Командир Українського Легіону Самооборони (УЛС) під час Другої світової війни,

генерал

ВОЛОДИМИР ГАРАСИМЕНКО

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 28-го квітня 1975 р. з української православної церкви св. Тройці, Боффало, Н. Й., на цвинтар св. Матвія, Боффало — Чіктоваґа. При Панахидах та на місце Вічного Спочинку службу несли колишні вояки Українського Легіону Самооборони.

ВІЧНА ТОБІ ПАМ'ЯТЬ ПАНЕ ГЕНЕРАЛЕ!

ГОЛОВНА КОМАНДА СОЮЗУ
ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО РИЗИСТАНСУ — СВУР

Ділимося з нашою Родиною, Друзями і Знайомими сумною вісткою, що наспіла до нас з України про смерть нашої Дорогої МАТЕРІ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

сл. п.

ОЛЕНИ З ЖЕСЬНЬОВЄЦЬКИХ ВЕСНИ

довголітньої учительки і дружини сл. п. отця Константина Весни, що відійшла у Вічність 1-го травня 1975 року, проживши 84 роки трудолюбивого життя.

Глибоким жалем сповиті:
доньки: ЛЮБА ДІДУХ в Україні
ІРИНА ФИЛЕВИЧ з мужем ЯРОСЛАВОМ в Україні
ЗЕНОВІЯ ГУЛЕЙ з мужем ОСИПОМ
внуки і правнуки

Замість квітів на свіжу, дорогу могилу нашої Незабутньої Мами, складаємо 50.00 долярів на фонд Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті.

В невимовному смутку повідомляємо Родину, Приятелів та Знайомих, що в понеділок, 5-го травня 1975 року, по довгій і тяжкій недузі, упокоївся в Бозі

бл. п.

МИКОЛА ФЕЩАК

зі села Грушів, пов. Дрогобич, був. директор школи.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 9-го травня 1975 р. в похоронному заведенні Brennan, 818 N. 22nd Street, Філядельфія, Па., о год. 8-ій вечора.

ПОХОРОН в суботу, 10-го травня 1975 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая, 24-та і Поплар вул.

Про молитви за душу Покійного просять щиро прибиті —
ДІТИ, ВНУКИ
Близька і дальша Родина в ЗСА, Канаді і на Рідних Землях

НАШЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО В ОН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

респонта „Свободи", як акредитованого там представника цього часопису. Очевидно, його знайомство з багатьма людьми, що їх там стрічатиме, і його приватні розмови з ними напевно були б корисні для української справи, але, врештою, його діяльність дуже звужена тамошніми умовинами.

Щоб будь-котрий представник преси в ОН не займався діяльністю, яка виходила б поза межі пресового кореспондента, який має використовувати своє перебування на території ОН задля здобування матеріялу для своєї газети, а не навпаки, — Секретаріят ОН видає довідки (акредитацію) тільки на 3 місяці, після чого треба старатися за продовження терміну важности. Ясно, що комуністи і їхні прислужники в ОН стежать за кожним „підозрілим" журналістом, щоби донести проти нього і спричинити позбавлення його довідки, коли приходиться відновлювати її. Такою є реальна дійсність.

В теперішній міжнародній коньюнктурі, яка є деконьюнктурою для української справи, немає інших шансів мати свого справжнього представника в ОН. Тому ввесь отой крик і всі на цю тему дебати — це переливання з порожнього в пусте, це дебати сутоакадемічного, а не реальнополітичного характеру.

Якщо змінилася б міжнародна ситуація, якщо СССР втратив би свій теперішній міжнародний престиж і якщо наявно збанкротував би теперішній „детент", який насправді є західньою угодівщиною у користь СССР і його сателітів, — тоді могли б настати кращі шанси дістати підтримку від ЗСА й деяких держав Західньої Европи, щоб до ОН допустити представника вільного українства. Покищо такого нема; тому не треба базувати плянів на наших побожних бажаннях, а на існуючій реальній дійсності.

Д-Р БОГДАН ФУТЕЙ...,

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дував від Республіканської партії на посадника (мейора) міста.

Пропозиція була така ж приманлива, як і невигідна: вона застала молодого українського правника на порозі, тобто, на початку побудови свого громадсько - соціяльного імени. Але відмовлятися від почестей було незручно, щоб не утруднювати становища власній партії. Про партійно - політичне обличчя Футея свідчить такий відступ статті в одному із останніх чисел „Парма Сан-Пост":

„... Говорячи про партію, він (д-р Футей) завжди ставить на початку слово „незалежний" — і каже, що його ціллю є понадпартійна управа (міста)... як мейор, він заохочував би громадян висказувати свою думку на місячних сходинах, з участю його, інших урядовців міста... Головним пунктом виборчої кампанії справа чартеру..."

Якщо мова про український інтерес, то д-р Футей уважа, що українці Парми далеко недостатньо репрезентовані в управі міста, де на видному становищі фігурує тільки соліцитор д-р Андрій Бойко.

Тому, що з республіканського боку нема іншого кандидата, д-р Богдан Футей переходить автоматично до фінальних виборів, що відбудуться в перший вівторок (2-го) листопада. Зате по демократичній стороні до травневих правиборів стають аж три кандидати: теперішній мейор - словак Джон Петрушка, Лін Лієрі і Кенет Кучма. Переможець зустрінеться в фіналі з д-ром Футеєм.

Які вигляди на перемогу д-ра Футея? Теоретично — невеликі. Під поглядом партійної приналежности, демократи мають над республіканцями перевагу у відношенні 2:1. Але не слід забувати, що Парма — типове етнічне місто, в якому етнічна солідарність може взяти верх над партійною (годі сподіватися, щоб демократи українського роду голосували на когось іншого, як на українця Футея, головного радного УНСоюзу та енергійного молодого діяча, все-одно, що він республіканець...). Статистика показує, що в минулорічних губернаторських виборах брали участь 34 тисячі виборців. З такою загальною цифрою, українці, зі 100-відсотковою участю у виборах, могли б навіть самі виграти. Так, десять літ тому, українці Парми вибрали д-ра Андрія Бойка. Але тоді було ходження від хати до хати, переконування, допильновування всіх, головно молоді, щоб зареєструвалися на час, а потім пішли б голосувати...

Чому не може бути так само тепер? Це ж справа не самого д-ра Футея. Це проба для всіх українців Парми показати, чи існує щось таке, як українська сила — „Юкрейніен Павер"...

О. Гайський

ПОМЕР КАРДИНАЛ МІНДСЕНТІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кардинала Міндсенті почалася щойно в 1944 р., коли папа Пій XII назначив його єпископом Вешпрем. Безпосередньо після того він разом з іншими ієрархами підписав листа до угорського уряду адмірала Горті, перестерігаючи перед кооперуванням з гітлерівською Німеччиною. За це його заарештовано, але знову політичні зміни допомогли йому врятуватися. Коли на Угорщині до влади прийшли комуністи, папа Пій XII назначив Міндсенті головою угорської Католицької Церкви та архиєпископом Ештергому, враховуючи його антигітлерівське минуле. Але Міндсенті вороже ставився не тільки до німецького чи угорського нацизму. Для нього таким же ворогом був комунізм з його тоталітаризмом і атеїзмом. По захопленні влади комуністами він сказав, що „Угорщина, як виглядає, тільки обміняла один тоталітарний режим на другий".

У міжчасі, в 1946 р. папа Пій XII назначив Міндсенті кардиналом, але вже в 1948 його взаємини з комуністичним режимом загострилися до такої міри, що 25 грудня 1948 р. його заарештовано і після важких шеститижневих тортур, фізично зламаного, поставлено в лютому 1949 р. під суд, який засудив його на доживотну в'язницю. Зломаний у тюрмі, кардинал Міндсенті „признався" до всіх закидів, включно до того, що він плянував приверення в Угорщині Габзбурзької монархії. В тюрмі він находився до революції в жовтні 1956 р., коли його випущено з ув'язнення. На волі, однак, йому довго не довелося бути, бо революцію в Угорщині здавлено, а не бажаючи виїздити за кордон, як це йому пропоновано, він рішив покористуватися правом азилю в американській амбасаді в Будапешті, де провів в ізоляції 15 років свого життя. Він погодився покинути амбасаду щойно після одержання листа від президента Ніксона, який поінформував його, що в дальшому його присутність в амбасаді не є бажана і стоїть на перешкоді наладнанню добрих взаємин з Угорщиною. Не маючи іншого виходу, кардинал Міндсенті рішився на виїзд з Угорщини до Риму.

Ватикан вітав кардинала Міндсенті з великою парадою, але у той сам час вже завершувалися заходи, щоб позбавити його всіх архипастирських функцій. В грудні 1971 р. папа Павло УІ зажадав від нього уступлення з посту голови Католицької Церкви в Угорщині, повідомляючи про те, що пост архиєпископа Ештаргому є звільнений. Кардинал Міндсенті відмовився „абдикувати" і не признав рішення папи Павла УІ, вважаючи себе і надалі головою Католицької Церкви на Угорщині і духовним зверхником всіх угорських католиків. В останні роки свого життя кардинал Міндсенті гостро критикував Ватикан за його пристосуванську політику щодо комуністичних режимів, вважаючи, що ця політика до нічого доброго не приведе. Під цим оглядом у своїх поглядах і думках кардинал Міндсенті цілком нагадував іншого довголітнього комуністичного в'язня, голову Помісної Української Католицької Церкви, Патріярха Йосифа Сліпого.

Між кардиналом Міндсенті і Ватиканом не дійшло до погодження, хоч його смерть безумовно „облегшила" у чималій мірі позицію Ватикану і тих всіх ватиканських чинників, які гостро поборювали погляди і позиції кардинала Міндсенті. З його смертю Католицька Церква втратила справді відданого архипастиря та непримиренного речника справжнього християнізму, який не йде на ніякі компроміси з ворогом Христової Церкви і Бога — комунізмом і большевизмом.

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА, ЧИ КРИЗА ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сові намагання федерального уряду невтралізуються льокальними урядами.

Ми можемо вичислити ще ряд інших причин, але читач має вже досить насвітлений образ сьогоднішньої кризи і зрозуміння її.

Деякі економісти пропонують контролю цін і платень. Знову, справа це не легка, бо захитує основи системи.

Кожний економіст, який займається економічними системами, здає собі справу, що усуваючи підвалини будови, скоріше чи пізніше повалить і саму побудову. Доказом політики контролі цін у мирний час може послужити Голляндія, Англія і ЗСА в 1971 році. Вже краще говорити про загальне економічне плянування, що, на думку автора є необхідним виходом на дальшу мету, але на це ще не доспів час.

Може для кого є дивно, що безперервний добробут, який існував у ЗСА від часу Другої світової війни рівнож має свій негативний вплив на сьогоднішню кризу.

Що станеться в часі такого розвитку?

Система перебирає на себе різноманітні зобов'язання, які лягають на неї тягарем, що його спочатку не відчувається.

Цей незамітний фактор в часі постійного росту часом допомагає системі, але в часі кризи його тяжко позбутись. Прикладом можуть послужити довгорічні робітничі контракти відносно п л а тень, пенсій, вишколу, дотацій і т. п. Далі, цей постійний і безперервний добробут був до певної міри штучний, спричинений відбудовою Европи (Плян Маршала), зброєнням в часі „холодної" війни, Суезькою кризою, війною в Кореї, В'єтнамі й на Близькому Сході між Ізраїлем і арабами.

Врешті, які перспективи виходу із цієї ситуації?

Їх потрібно розглядати із двох точок зору: короткотермінової і довгочасної. В загальному короткотермінові майже насвітлені в щоденній пресі, а саме: в першій половині 1975 безробіття може зрости до восьми відсотків. В тім часі буде також зменшення інфляції до 6-8 відсотків. Що нижчий упадок інфляції — то кращі надії на економічний зріст в другій половині 1975 р. Зріст буде створений на скору руку адміністрацією, щоб покращити ситуацію перед президентськими виборами 1976 року. На довшу мету лише здогади: зріст капіталістичних країн буде узалежнений від 1.Встановлення нової економічної теорії, побудованої на врахуванні нових факторів, що може вимагати зиски деяких інституцій; зокрема, зміна мусить наступити у стосунках робітників і підприємців - працедавців. 2. Як політики, впливові групи і загальне громадянство приготується до тих змін. 3. Чи витвориться співпраця між капіталістичними країнами для намічених цілей, яка тепер сильно захитана. 4. Як далеко комуністичний світ зможе дальше зростати внутрішньо, використовуючи незорганізованість капіталістичного світу. В загальному, деякі економісти передбачають, що ми увійшли у дальшу фазу загальної задержки росту, що повторяється від 30-40 років.

Песимісти говорять про початок кінця системи, інші надіються, що все ж таки знайдеться якийсь вихід, як це було в 1930-их роках.

Сьогоднішня криза є світового маштабу, тому потрібно світової співпраці для її поборювання. В обличчі такої ситуації потрібно загально - здисциплінованого зусилля. Часткові заходи, часткові зобов'язання і лише частинне виконання тих зобов'язань не покращать ситуацію.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА, 10-го ТРАВНЯ 1975 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд., о год. 6-ій веч. у приміщенні п. Гнатишина при 100 2-га Аве., 3-ій пов. — Ю. Юрків, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го ТРАВНЯ 1975 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11:30 ранку, зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

FEMALE

HOUSEKEEPER
Middle age woman, live in, family house with 1 person, separate quarters with private bath, Jersey City, speak some English. References.
(201) 432-1212, HE 5-1800

Business Opportunity

FOR SALE
ELLENVILLE
DAIRY QUEEN AND FAST FOOD
Good opportunity.
Call Ellenville (914) 647-6230

MALE

MACHINIST
for fabrication on marine hardware.
Call (516) 767-0565

Funeral Directors

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел. 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
Clifton, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz — J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

Гуцульщина

Товариство Гуцулів-Верховинців
та
КОНФЕРЕНЦІЯ ГУЦУЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ
скликають

ВСЕГУЦУЛЬСЬКИЙ З'ЇЗД в днях 10 та 11 травня 1975 р. на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Н. Й.

ПРОГРАМА:

Субота, 10-го травня 1975 р.
Год. 10-та ранку — Початок Реєстрації
Год. 12-та в пол. — Відкриття Виставки
а) Гуцульське Народне Мистецтво
б) Наукова Література про Гуцульщину та Видання Регіональних Комітетів
Год. 1-ша по пол. — Закінчення Реєстрації — Обід
Год. 2-га по пол. — Трембіти — Відкриття З'їзду та Ділові Наради
Год. 6-та веч. — Закінчення суботніх Ділових Нарад
Год. 7-ма веч. — Товариська Зустріч при спільній вечері
Год. 9-та веч. — Мистецькі виступи:
Гуцульський Танцювальний Ансамбль Т-ва „Черемош". Мист. кер.: Сорохалюк Д. та п. Анна Чайка
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА:
Гуцульські Троїсті Музики:
а) Осередок ім. Олекси Довбуша, Воффало. Мист. кер. Мочерняк Михайло
б) Т-во „Черемош" — Філядельфія Мист. кер. Гаврилюк Михайло
в) Оркестра „Союзівки"
Год. 12-та ночі — Вибір Княгині Гуцульщини (Кандидаток і їхніх Легінців обов'язує гуцульський стрій)
Год. 1-ша ночі — Виграші
Год. 2-га ночі — Кінець Забави і Набутків
Стрій гуцульський, або вечірній.
Господарі вечері та аранжери забави:
інж. СТЕПАНЯК Роман, мґр ПАНЧАК Василь
Неділя, 11-го травня 1975 р.
Год. 7-ма ранку — Снідання
Год. 9-та ранку — Участь в Богослуженні та продовження нарад
Год. 12-та в пол. — Закриття З'їзду
Год. 1-ша по пол. — Обід — Гуцульські набутки — Дозвілля
Год. 3-тя по пол. — Прощальні трембіти — Роз'їзд!
Взиваємо всіх Гуцулів та б. Мешканців Верховини до масової участі! Гостям раді!
Зголошення просимо висилати впрост на Союзівку!
SOYUZIVKA, Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

З днем 1-го січня 1975 року

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $ 3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) — 5.00
ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 дол. за кожний інч.

Якщо до оголошення включається знімку — виготовлення кліше з неї коштуватиме додатково:
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $ 6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — 8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти — 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

Португальські соціялісти під натиском військової хунти погодилися з комуністами

Лісбона. — Тут інформують про досягнуте порозуміння між соціялістами і комуністами, до якого прийшло у висліді переговорів між лідерами португальських соціялістів Маріо Соаресом та португальських комуністів Альваро Кунгалем у вівторок 6 травня. Ці переговори відбулися під прямим натиском правлячої військової хунти, затривоженої відкритим конфліктом між соціялістами і комуністами, що зокрема виявилося на антикомуністичній демонстрації, влаштованій соціялістами минулого тижня перед урядовою палатою та на травневих маніфестаціях, коли комуністи не хотіли допустити до співучасти соціялістів. По закінчених переговорах обидва партійні верховці мали окремі зустрічі з президентом ген. Франціском да Коста Ґомесом, після чого появився спільний комунікат, в якому говориться, що обидві партії погодилися „співпрацювати в обороні свобод і досягнень, здобутих від часу 25 квітня", тобто від дня, в якому повалено праву диктатуру в Португалії.

Як відомо, в останніх виборах до Національної асамблеї комуністи понесли поразку, здобувши всього 12 відсотків місць проти 38 відсотків, що їх здобули соціялісти під проводом Соареса. Все таки, португальські комуністи, маючи активну підтримку військової хунти, продовжують займати керівну позицію у політичному житті сучасної Португалії. Досягнуте погодження з соціялістами, які надіялися, що їм пощастить зайняти провідне місце у політичному житті країни з уваги на вислід виборів, виявляє, що ні соціялістам, ні коаліції соціялістів з поміркованими партіями, хоч вони мають більшість у Націоналній асамблеї, не пощастить підважити комуністичних впливів. Згідно з інформаціями, комуністичний провід в Португалії дуже „задоволений" з досягнутого погодження з соціялістами, бо це погодження є однозначне з відступом соціялістів і закріпленням позиції комуністів.

Дальша боротьба курдів за незалежність безвиглядня, заявив курдський лідер

Тегеран, Іран. — Тут опубліковано інтерв'ю з лідером курдського повстання в Іраці ген. Мустафою Барзані, який поінформував, що на його думку дальша боротьба іракських курдів за незалежність безвиглядна і даремна і не буде відновлена. Під сучасну пору, за словами ген. Барзані, не є ні в інтересі курдів, ні в інтересі Іраку продовжувати війну. Згідно з заявою курдського лідера, поштовх до війни дали комуністи, „вороги ісляму та людства", які відтак залишили курдів на призволяще.

Як відомо, курди мусіли припинити визвольну війну у північному Іраці після того, як Ірак підписав угоду з Іраном, на основі якої Іран відмовився від дальшої допомоги для курдських повстанців. Ген. М. Барзані вирішив тоді припинити війну розпустив курдські повстанські загони, а сам з родиною переїхав до Тегерану, де тепер проживає. Протиіракську боротьбу він очолював упродовж сорок років.

Весілля пари професіоналів у Клівленді

У церкві св. Йосафата на Пармі — Клівленд відбулося 12-го квітня ц. р. вінчання пари молодих українських професіоналів — лікарки-дентистки д-р Дарії Дубас з інж. Іллею Бойтиною.

Акт вінчання довершив брат молодого о. Христофор Бойтина ЧСВВ з парафії св. Юра в Ню Йорку в асисті місцевого пароха о. декана Ярослава Сірка, о. Олександра Гавкалюка ЧСВВ з Ґлен-Кова і о. Івана Оришкевича. Під час Служби Божої і вінчання співав місцевий церковний хор.

Весільне прийняття відбулося з участю близько 120 осіб. Обов'язки старости виконував брат молодої лікар-дентиста Богдан Дубас. Промовляв брат молодого о. Христофор Бойтина, який вказав на ролю й вагу християнського подружжя та побажав молодятам щастя і многих літ від родини і о. декан Ярослав Сірко, на очах якого молода виростала — таборах скитальців у Німеччині. Отець парох підкреслив вагу християнського духа в подружжі й родині.

Як приятель родини Дубасів, від себе й своєї дружини говорив Володимир Барагура з Ню Йорку. Промовець проаналізував поезію-мінья-тюрку Богдана Ігора Антонича „Весілля", в якій поет дав концепцію й візію щасливого подружнього життя, що на нього складається кілька елементів — релігійно-моральний, фізичний і матеріяльно-побутовий та удухотворений ідейно - романтичний, що з сірої буденщини творить казку життя.

Коровай і весільний калач, яким вітали молодят були твором Ірини Кашубинської за українським весільними традиціями.

Після пошлюбної подорожі на Барбадос молода пара повертається до Клівленду, щоб продовжувати свою професійну й громадську працю.

Н. Н.

ПОТРІБНО
СКЛАДАЧА-ЛІНОТИПІСТА до друкарні „Свободи"
Складання в українській або англійській мовах.
Добрі умовини праці, платні свята і вакації,
Blue Cross і Blue Shield.
Телефонувати:
(201) 434-0237 або з Ню Йорку (212) BA 7-4125

ВАКАЦІЇ

ОЛЕКСАНДЕР (ЛЄНЮ) СКОЦЕНЬ
запрошує Українську Громаду, Приятелів та Знайомих перевести літні вакації на Фльориді. Погода забезпечена, близько теплого океану, ціни дешеві, вигідні і гарні приміщення, до диспозиції басейн.
SHAMROCK APARTMENTS
555 Antioch Avenue, Fort Lauderdale, Florida 33304
Tel.: (305) 566-1432

Телеф. (201) 372-0468
ROSE-HILL MONUMENTS'
184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111
S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ
ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУК, НЮ ДЖЕРЗІ.
GRANITE • MARBLE • BRONZE

7297 — ГЕЛІКОПТЕР ІЗ МОМБУЦЦІ

З першим промінням ранішнього сонця Тарзан почув знайомий звук...

Гелікоптер!... Напевно з Момбуцці!

Чи це не генерал Їтс?... Посилають дуже важливу особу для розгляду справи Іта!